Lietas arhīva Nr. CA-0113-23/12
ECLI:LV:VAT:2023:0630.C71231020.18.S

Vidzemes apgabaltiesa
S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2023.gada 30.jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese referente Zaiga Cera, tiesneši Inguna Pinne un Agris Bukavs

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret /Nosaukums 01/par zaudējumu piedziņu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2023.gada 10.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ 2020.gada 19.maijā cēlis tiesā prasību pret /Nosaukums 01/ (1.sēj.4.-7.lpp.), lūdzot piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam par neatbilstošu pakalpojumu samaksāto naudu 3799,40 EUR (zaudējumi). 2022.gada 27.maijā tiesā iesniedzis prasības pieteikuma papildinājumus, lūdzot piedzīt no atbildētājas zaudējumus 10 920 EUR.

Prasība pamatota uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma l., 2., 3., 13., 14.[1], 26.[1], 27., 28., 29., 32.pantu, Civillikuma 1488., 1587., 1590., 1651., 1753., 1754., 1756., 1763., 1765., 1770.,1779.,1782.pantu.

Prasības pieteikums pamatots uz šādiem apsvērumiem.

[1.1] 2019.gada oktobra beigās prasītājs nodeva atbildētājai remontā traktortehniku - universālo pašgājējmašīnu EO 2621A, reģistrācijas /reģistrācijas numurs/. Atbildētāja apņēmās veikt universālās pašgājējmašīnas remontu, tajā skaitā priekšējā tilta kapitālo remontu, elektroiekārtas remontu, hidrauliskās sistēmas remontu (sadalītāju un sūkņu nomaiņu), kā arī dzinēja kapitālo remontu. Par universālās pašgājējmašīnas remontu - rezerves daļām un remontdarbiem (157 stundas) saskaņā ar atbildētājas pavadzīmi tika pārskaitīti 5011,66 EUR, tajā skaitā par remontdarbu veikšanu - 157 darba stundām 3799,40 EUR.

Pēc remontdarbu veikšanas prasītājs 2019.gada 5.decembrī konstatēja nekvalitatīvi veiktus remontdarbus.

No sauszemes transportlīdzekļu tehniskā vērtētāja /pers. E/ 2019.gada 20.decembra slēdziena redzams, ka universālai pašgājējmašīnai konstatēti šādi defekti: 1) jāveic elektriskās sistēmas pārbaude, remonts; 2) jāveic dzesēšanas sistēmas mērinstrumenta, temperatūras devēja pārbaude, maiņa; 3) jāveic hidraulisko šļūteņu savienojumu pārlikšana; 4) jānostiprina akumulatoru baterijas kronšteina stiprinājums; 5) jānostiprina starpgabala savienojums ar sajūga korpusu, jāpieskrūvē vāciņš; 6) jāveic motora kloķvārpstas blīvējuma nomaiņa; 7) jāpārmontē hidrauliskās sistēmas dalītājs; 8) jāveic mērinstrumentu, drošinātāju korpusa remonts (taisnošana); 9) jānostiprina motora pārsegs; 10) jānomaina magneto uz atbilstošu konkrētajam modelim; 11) jānomaina motora stundu skaitītājs; 12) jānomaina degvielas filtrs.

Atbildētājas sniegtais pakalpojums - universālās pašgājējmašīnas remonts atzīstams par neatbilstošu līguma noteikumiem, jo pakalpojuma saturs, sniegšanas veids un rezultāts neatbilst tam, par ko bija vienošanās, pakalpojums nav sniegts ar profesionālo rūpību, ņemot vērā patērētāja intereses, un pakalpojums neatbilst prasībām, kas tiek pamatoti izvirzītas šādam pakalpojumam (nekvalitatīvi remontdarbi, tehniskā stāvokļa dēļ nevar iziet tehnisko apskati, nav ekspluatējams, jo no dzinēja caur sajūga korpusu tek motoreļļa).

Prasītājs lūdz atmaksāt remonta izdevumus 3799,40 EUR.

[1.2] Jau no 2019.gada 6.decembra prasītājam nav iespējams izmantot universālo pašgājējmašīnu, ņemot vērā tās pielietojuma specifiku un darbības sfēras (meliorācijas sistēmu tīrīšana un labošana, ceļu uzturēšana un remonts (tajā skaitā ceļu labošana un planēšana, grants un smilts iekraušana, brauktuves attīrīšana no sniega), organiskā mēslojuma (kūtsmēslu) iekraušana kūtsmēslu ārdītājā un izvešana, ūdensvada tranšeju izrakšana/aizbēršana, kanalizācijas tranšeju izrakšana/aizbēršana, elektrības kabeļu tranšeju izrakšana/aizbēršana, sniega sanesumu attīrīšana no brauktuves, zemes darbi (grants, grunts) izlīdzināšana, lauksaimniecības zemju atbrīvošana no akmeņiem, akmeņu iekraušana traktortehnikā, koka celmu izrakšana, dīķu attīrīšana un citi darbi).

Ievērojot to, ka ar universālo pašgājējmašīnu darbi veicami vidēji ne mazāk kā 13 dienas mēnesī un dienā ne mazāk kā astoņas stundas, prasītājam radīti zaudējumi, kas sastāda ne mazāk kā 30 EUR dienā, tajā skaitā zaudējumi dīkstāves rezultātā, jo regulāri tiek saņemti komerciālie piedāvājumi sniegt nepieciešamos pakalpojumus.

Nekustamajos īpašumos /Nosaukums 02/ un /Nosaukums 03/ kritiskā stāvoklī atrodas 1,28 ha. Nekustamajos īpašumos /Nosaukums 02/un /Nosaukums 04/tiek audzētas auzas. Auzu realizācija no vidējās ražības 2020., 2021.gadā kopā ir 209,84 EUR. Nekustamajos īpašumos /Nosaukums 03/" un "/Nosaukums 05/ tiek audzēti kviesi. Kviešu realizācija no vidējās ražības 2020., 2021.gadā kopā ir 2676,32 EUR.

Nekustamajā īpašumā /Nosaukums 05/"/Nosaukums 06/ ir katru gadu jāveic akmeņu novākšana no tīrumiem - lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Ievērojot to, ka darbus iespējams veikt divās dienās, tad zaudējumi par 2020., 2021. un 2022.gadu ir 1924,80 EUR.

Nekustamajā īpašumā "/Nosaukums 06/", veicot zemes apstrādi (aršanu), tika bojāts četrkorpusu maiņvērsēja arkls "Agrolux", zaudējumi par dīkstāvi trīs dienās ir 1224 EUR.

Nekustamajā īpašumā /Nosaukums 03/ un "/Nosaukums 02/" katru gadu jāveic akmeņu novākšana no tīrumiem, kas par 2020., 2021. un 2022.gadu ir 2940 EUR.

Nekustamajā īpašumā "/Nosaukums 04/" ir katru gadu jāveic akmeņu izrakšana un novākšana no tīrumiem, kas par 2020., 2021. un 2022.gadu ir 515,70 EUR.

2019.gada 15.novembrī tika noslēgta vienošanās ar /Nosaukums 07/" par ielu un ceļu attīrīšanu no sniega ziemas periodā kas par 2019/2020. un 2020/2021.gada ziemas sezonu ir 7039,88 EUR.

Ņemot vērā iepriekš minēto, zaudējumi mēnesī ir 390 EUR, kas laika periodā no 2019.gada 6.decembra līdz 2022.gada 5.aprīlim jeb 28 mēnešiem kopā ir 10 920 EUR.

Pie šādiem apstākļiem kopējā prasības summa ir 16 292,40 EUR (3799,40 + 1573 + 10 920).

Prasītājs /pers.B/2022.gada 10.augustā un 2023.gada 24.janvārī iesniedzis tiesā iesniegumu - paskaidrojumu.

[2] Ar Vidzemes rajona tiesas tiesneses 2020.gada 29.maija lēmumu nodrošināta /pers. B/ prasība 3799,40 EUR apmērā, apķīlājot maksājumus, kuri atbildētājai pienākas no trešajām personām, tajā skaitā naudas līdzekļus kredītiestādēs un citās finanšu institūcijās.

[3] Atbildētāja /Nosaukums 01/ par prasību un tās papildinājumiem iesniegusi rakstveida paskaidrojumus (1.sēj.55.-58.lpp.), norādot, ka prasība nav pamatota un tā ir noraidāma pilnībā.

[4] Ar Vidzemes rajona tiesas 2023.gada 10.marta spriedumu prasība apmierināta daļēji. Tiesa nospriedusi piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam zaudējumus 193,60 EUR, valsts nodevu 10,51 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,06 EUR. Tiesa noraidījusi prasību piedzīt no atbildētājas zaudējumus 16098,80 EUR.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

Saistību tiesības sakarā ar traktortehnikas remontu radušās starp zemnieku saimniecību un atbildētāju. Saskaņā ar likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 3.panta pirmo daļu, 5.panta otro daļu un 10.panta otro daļu zemnieku saimniecības īpašnieks ir tiesību subjekts, kas ir tiesīgs pārstāvēt zemnieku saimniecību tiesiskajās attiecībās, prasītājam kā zemnieku saimniecības īpašniekam bija tiesības celt attiecīgo prasību.

Prasītājs šajā lietā nav atzīstams par patērētāju un šajā lietā nav piemērojams Patērētāju tiesību aizsardzības likums.

Starp pusēm tika noslēgts uzņēmuma līgums, saskaņā ar kuru prasītājs uzdeva atbildētājai veikt traktortehnikas remontu un atbildētāja apņēmās to veikt.

Atbildētāja prasību atzina daļēji, t.i., 193,60 EUR apmērā par 8 darba stundām.

Atbildētājas veiktie darbi faktiski atbilst traktortehnikai nepieciešamo remontdarbu sarakstam, ko atbildētājai nodevis prasītājs. Lietā ir strīds par to, vai atbildētāja darbus ir veikusi atbilstoši pušu vienošanai, vai pastāv pamats zaudējumu atlīdzināšanai prasītājam.

[4.1] Attiecībā par motora remontu tehniskais vērtētājs - /pers. E/, veicot apskati 2019.gada 17.decembrī, norādījis uz eļļas notecējumu caur sajūga korpusa apakšējo urbumu.

Slēdzienā norādīts, ka tas liecina par kloķvārpstas nekvalitatīvu blīvējumu. Tiesas sēdē tehniskais vērtētājs liecināja, ka eļļas noplūdes iemesls precīzi netika noteikts. Atzina, ka attiecīgā traktortehnika ir veca un taukšņore kā blīvējums šobrīd netiek izmantota. Taukšņore ievietojama pareizā virzienā, lai nodrošinātu pareizu eļļas padevi dzinējam. Apgalvot, ka taukšņore ielikta nepareizi, nevar, jo tas netika pārbaudīts.

Nepastāv pamats atzīt, ka eļļas noplūdes iemesls ir atbildētājas neatbilstoši veiktais motora remonts - taukšņores ievietošana nepareizā virzienā, jo šādu pierādījumu lietā nav.

Atbildētāja atzina par pamatotu tehniskā vērtētāja slēdzienā norādīto trūkumu un prasītāja pretenziju par akumulatora baterijas kronšteina stiprinājumu - trūkst kronšteina stiprinājuma skrūve un atzina par pamatotu pretenziju par neieskrūvēto starpgabala savienojošo skrūvi sajūga korpusā un nepieskrūvēto sajūga korpusa vāciņu.

Nav pamata apšaubīt, ka prasītājs nav norādījis tehniskajam vērtētājam uz neatbilstoši izpildītiem remontdarbiem attiecībā par citiem ar motora remontu saistītiem darbiem.

[4.2] Atbildētājs atzina par pamatotu tehniskā vērtētāja slēdzienā norādīto trūkumu un prasītāja pretenziju par nepareizi samontēto hidrauliskās sistēmas dalītāja kronšteinu.

Attiecībā uz iepriekš minēto trūkumu attiecas arī slēdzienā norādītais, ka jāveic mērinstrumentu, drošinātāju korpusu remonts (taisnošana), jo tas saistīts ar nepareizi samontētu hidrauliskās sistēmas dalītāja kronšteinu. Vienlaicīgi nav pamata atzīt, ka saistībā ar iepriekš minēto būtu jāveic kāda mērinstrumenta remonts. Attiecīgi prasītāja pretenzija par drošinātāju korpusa remontu - taisnošanu atzīstama par pamatotu.

Prasītāja pretenzija par motora pārsega nostiprināšanu atzīstama par pamatotu.

Tehniskais vērtētājs ir norādījis, ka jāveic hidraulisko šļūteņu savienojumu pārlikšana - dalītāji samanīti pusēm un gumijotā šļūtene rīvējas gar strēles kanti. Tehniskais vērtētājs tiesa sēdē liecināja, ka nevar apstiprināt, ka hidraulisko šļūteņu savienojumu stāvoklis traucē traktortehnikas lietošanai, jo šādi apstākļi netika konstatēti.

Nav pamata uzskatīt, ka hidraulisko šļūteņu savienojumu novietojums traucē traktortehnikas lietošanu, jo šādi pierādījumi lietā nav konstatēti.

Nav pamata apšaubīt, ka prasītājs nav norādījis tehniskajam vērtētājam uz neatbilstoši izpildītiem remontdarbiem attiecībā par citiem ar hidraulikas remontu saistītiem darbiem.

[4.3] Tehniskais vērtētājs ir norādījis, ka ir jāveic elektriskās sistēmas pārbaude un remonts.

Puses bija vienojušās, ka atbildētāja veic traktortehnikas aizmugures apgaismojuma remontu - notīra vadu galus un pievieno aizmugures apgaismojuma ierīcēm, bet neveic visas traktortehnikas elektrosistēmas remontu. Nav pamata iepriekš minēto trūkumu attiecināt uz atbildētājas veiktajiem remontdarbiem.

[4.4] Tehniskais vērtētājs ir norādījis, ka ir jāveic dzesēšanas sistēmas mērinstrumenta, temperatūras devēja pārbaude, maiņa.

Nav pamata uzskatīt, ka puses bija vienojušās par iepriekš minēto darbu veikšanu, jo lietā nav konstatēti pierādījumi par to. Attiecīgi nav pamata iepriekš minēto trūkumu attiecināt uz atbildētājas veiktajiem remontdarbiem vai uzskatīt, ka atbildētājai ir jāveic iepriekš minētie remontdarbi.

[4.5] Tehniskais vērtētājs savā slēdzienā norādījis, ka jānomaina magneto uz atbilstošu konkrētajam modelim. Tehniskais vērtētājs liecināja, ka attiecīgais magneto ir nodrošinājis traktortehnikas iedarbināšanu, bet tas ir saistīts ar iespēju, ka var noraut vai bojāt vadus.

Prasītājam bija zināms, kāda modeļa magneto atbildētāja uzliks remonta laikā. Iebildumus par attiecīgā magneto izmantošanu traktortehnikas remontā prasītājs cēla tikai pēc tam, kad saņēma traktortehniku no atbildētājas. Attiecīgi prasītājs nepamatoti cēlis iebildumus par attiecīgā magneto izmantošanu remontā un tā pievienošanu traktortehnikai.

Atbildētāja piekrita, ka nepieciešamības gadījumā var veikt uzstādītā magneto nomaiņu pret citu, t.i., prasītāja sagādātu, norādot, ka tam

nepieciešamais darba laiks iekļaujas darba laikā, kas atzīts kā darba laiks, kas nepieciešams trūkumu novēršanai.

[4.6] Tehniskais vērtētājs savā slēdzienā norādījis, ka jāveic motora stundu skaitītāja nomaiņa.

Nav pamata uzskatīt, ka puses bija vienojušas par to, ka atbildētāja traktortehnikas remonta laikā veiks motora stundu skaitītāja nomaiņu, jo lietā iesniegtie pierādījumi un pušu paskaidrojumi to neapstiprina. Lietā netika apstrīdēts atbildētājas paskaidrojums, ka attiecīgā motora stundu skaitītāja nomaiņa nav iespējama, jo tādu nav iespējams iegādāties.

[4.7] Tehniskais vērtētājs savā slēdzienā norādījis, ka jāveic degvielas filtra nomaiņa. Tiesas sēdē tehniskais vērtētājs liecināja, ka nevar apgalvot, ka atbildētāja nav veikusi degvielas filtra nomaiņu, t.i., degvielas filtra piesārņojums bijis neliels.

Attiecīgais darbs ir attiecināms uz motora remontu, bet lietā nav konstatēti pierādījumi tam, ka atbildētāja nav veikusi degvielas filtra maiņu. Attiecīgi nav pamata atzīt, ka atbildētāja attiecīgo darbu nav veikusi.

[4.8] 2019.gada 17.decembrī veicot traktortehnikas apskati, tehniskais vērtētājs faktiski balstījās tikai uz prasītāja apgalvojumiem par atbildētājas neveiktajiem darbiem. Attiecīgi šim pierādījumam nav piešķirama augstāka ticamības pakāpe kā citiem pierādījumiem šajā lietā, t.i., tajā norādītie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem tikai tad, ja tos apstiprina citi lietā pārbaudīti pierādījumi. Jāņem vērā laika periods, kad traktortehnika tika izgatavota - 1979.gads. Šobrīd pastāv objektīvi apstākļi, kas liedz vai apgrūtina iespēju traktortehnikas remontā izmantot tādas rezerves daļas, kas tika izmantotas tā izgatavošanas brīdī.

[4.9] Prasītājs traktortehnikas apskatei pieaicināja sauszemes transportlīdzekļu tehnisko vērtētāju /pers. E/, kurš 2021.gada 10.jūnijā sastādīja eksperta slēdzienu. Apskate veikta 1,5 gadus pēc traktortehnikas remonta, prasītājs laika periodā no pirmās apskates 2019.gada 17.decembrī līdz šai apskatei ir lietojis traktortehniku, 2021.gada 10.jūnija eksperta slēdzienā konstatētie trūkumi netika konstatēti 2019.gada 17.decembrī - jāveic bākas remonts, jānomaina eļļas caurulīte pie centrifūgas, jāatjauno blīvējumi degvielas augstspiediena sūknim, jāieskrūvē skrūve priekšējā kreisās puses vāciņā.

[4.10] Liecinieks/pers. L/ attiecībā par skrūvi priekšējā kreisās puses vāciņā liecināja, ka tā bijusi nolauzta jau pirms traktortehnikas remonta. Savukārt prasītājs paskaidro, ka skrūve nav bijusi nolauzta, t.i., tās tur nav bijis pēc remonta veikšanas. Tehniskais vērtētājs liecināja, ka neatceras, vai skrūve bijusi nolauzta vai arī tā tur nav bijusi, norādot, ka šis trūkums neietekmē traktortehnikas ekspluatācijas iespējas. Nav pamata atzīt, ka skrūves neesamība priekšējā kreisās puses vāciņā ir attiecināma uz atbildētājas veiktajiem remontdarbiem.

[4.11] Lietā nav strīda, ka atbildētāja, veicot traktortehnikas remontu, veica hidrauliskās sistēmas bākas remontu - plaisas lodēšanu. Tehniskais vērtētājs tiesas sēdē liecināja, ka pieļauj, ka lodējums nav bijis kvalitatīvs, t.i., lodējuma vieta nav pilnībā attīrīta no netīrumiem, bet apgalvot to nevar, jo tas nav pārbaudīts.

Nav pamata uzskatīt, ka atbildētāja, veicot traktortehnikas remontu, nav veikusi kvalitatīvu bākas plaisas lodēšanu, jo eļļas noplūde konstatēta 1,5 gadus pēc remonta veikšanas, kā arī prasītājs bija lietojis attiecīgo traktortehniku. Jāņem vērā, ka attiecīgais remontdarbs attiecas uz vairāk kā 40 gadu vecu traktortehniku un bākas vizuālais stāvoklis neliecina par to, ka tā nav cietusi no fiziskas iedarbības. Tehniskā vērtētāja slēdzienā nav norādīts eļļas noplūdes no savienojuma iemesls un kāpēc nepieciešama obligāta esošās eļļas caurulītes pie centrifūgas nomaiņa. Nav pamata uzskatīt, ka iepriekš minētais trūkums atzīstams par nekvalitatīvu traktortehnikas remontdarbu.

[4.12] Tehniskā vērtētāja slēdzienā secināts, ka jāatjauno blīvējumi degvielas augstspiediena sūknim. Trūkums konstatēts 1,5 gadus pēc remontdarbu veikšanas, kā arī prasītājs bija lietojis traktortehniku. Nav pamata atzīst, ka puses bija vienojušās par degvielas augstspiediena sūkņa remontu. Puses tiesas sēdē paskaidroja, ka degvielas augstspiediena sūkņa remontu atbildētāja nav veikusi, ka to veikusi cita persona. Attiecīgi iepriekš minētais trūkums nav attiecināms uz atbildētājas veiktajiem remontdarbiem.

[4.13] Juridiskai personai, atšķirībā no fiziskās personas - patērētāja, pakalpojuma sniedzēji var dot vai arī nedot garantiju. Normatīvie akti šo jautājumu neregulē.

No prasītāja paskaidrojumiem secināms, ka traktortehnika tika ekspluatēta, jo ir pierādīts vismaz viens gadījums, kad tas ir noticis.

[4.14] Atbildētāja ir sniegusi neatbilstošu pakalpojumu, t.i., nav nostiprinājusi akumulatora baterijas kronšteina stiprinājumu, nav nostiprinājusi starpgabala savienojumu ar sajūga korpusu, pieskrūvējusi vāciņu un nav atbilstošā pozīcijā piemontējusi hidrauliskās sistēmas dalītāju. Pārējā daļā prasītāja prasījums nav pamatots.

Nav pamata apšaubīt, ka iepriekš minēto darbu veikšana pielīdzināma 8 darba stundām, t.i., 160 EUR (8 x 20 =160) un pievērojot pievienotās vērtības nodokli (turpmāk - PVN) 21% apmērā, galīgā 8 darba stundu vērtība ir 193,60 EUR (160 x 21% = 33,6; 160 + 33,6 = 193,60).

[4.15] Attiecībā uz zaudējumu 10920 EUR aprēķinu izšķirīga nozīme ir tam, vai šādus ienākumus, ņemot vērā ierasto lietu ritējumu, gūtu prasītājs. Prasītājs apstiprināja, ka traktortehnikai divus gadus nebija veikta ikgadējā valsts tehniskā apskate. Attiecīgi nav pamata uzskatīt, ka prasītājs bija tiesīgs izmantot traktortehniku un piedalīties ceļu satiksmē. Prasītāja norādītais zaudējumu aprēķins nav pamatots un to nepierāda citi tiesas sēdē pārbaudīti pierādījumi. 2022.gada 20.aprīļa būves tehniskās apsekošanas atzinums pats par sevi nepierāda, ka prasītājam ir radušies zaudējumi 10920 EUR apmērā, jo šādu ziņu atzinumā nav. Prasītājs apliecināja, ka attiecībā uz zaudējumu aprēķinu viņa rīcībā nav citu pierādījumu, kurus viņš varētu iesniegt tiesā.

[4.16] Atbilstoši Civillikuma 1646.pantam prasītājs varēja zaudējumus 1573 EUR apmērā novērst. Atbildētāja bija ieradusies pie prasītāja, lai novērtu trūkumus, bet prasītāja rīcības dēļ to nevarēja izdarīt. Attiecīgi nav pamata uzskatīt, ka atzīto trūkumu novēršana nebija iespējama un, ka to nevarēja izdarīt nelielā laika periodā.

[4.17] Tiesa nekonstatē zaudējumus 10920 EUR apmērā un atzīst, ka prasītājs varēja izvairīties no zaudējumiem 1573 EUR apmērā. Prasītāja prasība par zaudējumu 12493 EUR piedziņu noraidāma pilnīgi.

[5] Prasītājs /pers.B/par spriedumu iesniedzis apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt spriedumu noraidītajā daļā un piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam zaudējumus 16098,80 EUR.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[5.1] Universālās pašgājējmašīnas EO2621A, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieks ir prasītājs, ko apliecina universālās pašgājējmašīnas reģistrācijas apliecība jeb tehniskā pase.

Tiesa, daļēji apmierinot prasītāja prasību, atzina, ka zaudējumi ir nodarīti prasītājam nevis zemnieku saimniecībai "/Nosaukums 03/".

Līdz ar to par nepamatotu atzīstams pirmās instances tiesas viedoklis, ka prasītājs šajā lietā nav atzīstams par patērētāju un, ka šajā lietā nav piemērojams Patērētāju tiesību aizsardzības likums.

[5.2] Pirmās instances tiesa nepareizi piemērojusi un iztulkojusi Civillikuma 1776.pantu.

[5.3] Atbildētājas sniegtais pakalpojums - traktortehnikas remonts atzīstams par neatbilstošu līguma noteikumiem, jo pakalpojuma saturs, sniegšanas veids un rezultāts neatbilst tam, par ko bijusi vienošanās, pakalpojums nav sniegts ar profesionālo rūpību, ņemot vērā patērētāja intereses, un pakalpojums neatbilst prasībām, kas tiek pamatoti izvirzītas šādam pakalpojumam (nekvalitatīvi remontdarbi, tehniskā stāvokļa dēļ nevar iziet tehnisko apskati, nav ekspluatējams, jo no dzinēja caur sajūga korpusu tek motoreļļa, kā arī citi defekti), līdz ar to nav pieļaujams atsevišķi vērtēt tikai neatbilstošu

remontdarbu kvalitāti atsevišķos mezglos/mehānismos, jo atbildētājai remontdarbu veikšanai tika nodota traktortehnika, nevis tikai atsevišķi tās agregāti.

[5.4] Palaišanas motoram magneto ir uzstādīts ar neatbilstošas konstrukcijas augstsprieguma vada izeju, ar neatbilstošu vadu izejas novietojumu ir traucēta sazobes sviras ieslēgšana.

Sauszemes transportlīdzekļu tehniskā vērtētāja 2019.gada 20.decembra eksperta slēdziena 11.lpp. ir redzams, ka nav iespējams pārslēgt sazobes jeb palaišanas sviru, jo sazobes jeb palaišanas sviras pārvietošanai attiecīgā pozīcijā traucē nepareizi uzmontētā magneto augstsprieguma vada izeja, palaišanas motoram uzmontēts magneto ar neatbilstošu vadu izejas novietojumu, ir traucēta sazobes sviras ieslēgšana. Šāds palaišanas motoram/iedarbināšanas dzinējam uzmontētais magneto ar neatbilstošu izejas vadu novietojumu, ir neatbilstošs universālās pašgājējmašīnas tehniskajām prasībām, kā arī drošības tehnikas prasībām, un nav iespējams iziet tehnisko apskati.

[5.5] Ir nepareizi samontēts hidrauliskās sistēmas dalītāja kronšteins, līdz ar to pārslēga sviras ir iespiestas kabīnes priekšējā panelī, to deformējot, kā arī nav iespējams pārslēgt hidrauliskās sistēmas dalītāju ar sviru palīdzību, izlauzts drošinātāju korpuss (2019.gada 20.decembra eksperta slēdziena 8.lpp.). Nepareizi samontēts hidrauliskās sistēmas dalītājs pie kronšteina, ar kuru hidrauliskās sistēmas dalītājs un kronšteins tiek pievienots pie eļļas tvertnes (transporta variantā). Hidrauliskās sistēmas dalītāja kronšteinam ir jābūt ar izliekumu uz leju, taču hidrauliskās sistēmas dalītāja kronšteins pēc remonta ir uzmontēts ar izliekumu uz augšu (2019.gada 20.decembra eksperta slēdziena 8.lpp., norādīts ar bultiņu). Ievērojot to, hidrauliskās sistēmas dalītājs ir nepamatoti un nevajadzīgi pārvietots (pacelts) uz augšu par aptuveni 5-6 centimetriem, līdz ar ko hidropievadi tiek nepamatoti pārspriegoti, lauzti un bojāti. 2019.gada 20.decembra eksperta slēdziena 9.lpp.(augšējais attēls) redzams, ka vietā, kurā hidrauliskās sistēmas dalītājs ir savienots ar trim svirām, kuru vadības mehānisms atrodas vadītāja kabīnē, sviras stiprinājums ar slēgto uzgriezni atduras (ir iespiests) universālās pašgājējmašīnas instrumentu panelī (no apakšas), tādejādi ir būtiski traucēta un apgrūtināta (citos gadījumos arī neiespējama) sviru pārslēgšana, jo sviru stiprinājums ar slēgto uzgriezni atduras pret mērinstrumentu paneli no apakšas (nav iespējams sviras pārslēgt), tādējādi nestrādā universālās pašgājējmašīnas hidrauliskā sistēma (nav iespējams izmantot hidrauliskās sistēmas agregātus atbilstoši to pielietošanas būtībai).

[5.6] Atbildētāja neveica universālās pašgājējmašīnas elektriskās sistēmas pārbaudi un nepieciešamo remontu. Nebija nekādu šķēršļu brīvi un netraucēti piekļūt visai universālās pašgājējmašīnas elektriskai sistēmai, pārbaudīt to, veikt nepieciešamos elektriskās sistēmas remontdarbus (noizolēt elektrisko sistēmu vai nu kopumā vai atsevišķos tās posmos, jo elektriskās sistēmas bojājumi ir redzami arī 2019.gada 20.decembra eksperta slēdziena 9.lpp., augšējais attēls). Ja nav noņemts (atvienots) hidrauliskās sistēmas dalītājs, tad atsevišķiem elektriskās sistēmas posmiem un vietām nav iespējams piekļūt, lai varētu identificēt elektriskās sistēmas bojājumus, kā arī novērst konstatētos bojājumus.

[5.7] Tehniskais vērtētājs ir norādījis uz eļļas notecējumu caur sajūga korpusa apakšējo urbumu, ka tas liecina par kloķvārpstas nekvalitatīvu blīvējumu, līdz ar to par nepamatotu ir atzīstams tiesas izdarītais pieņēmums, ka eļļas noplūdes iemesls nav atbildētājas neatbilstoši veiktais traktora remonts.

Gan 2019.gada 20.decembra eksperta slēdzienā, gan arī 2021.gada eksperta slēdzienā neapšaubāmi konstatēta eļļas noplūde. Rodas jautājums, cik ilgs laiks ir nepieciešams, lai taukšņore nosēstos, ja laikā no 2019.gada decembra līdz 2021.gada jūnijam tas nav noticis.

Pastāv vairākas iespējamības, kas izraisīja eļļas noplūdi caur sajūga korpusa apakšējo urbumu, taču tas nemaina faktisko būtību, ka no dzinēja caur sajūga korpusa apakšējo urbumu notiek eļļas noplūde, kas konkrēti norāda uz nekvalitatīvi veiktu remontu.

[5.8] Atbildība par augstspiediena sūkņa un sprauslu remontdarbu kvalitāti ir jāuzņemas atbildētājai saskaņā ar Civillikuma 2217.panta pirmās un trešās daļas nosacījumiem. Jāņem vērā, ka atbildētāja 2019.gada 5.decembra pavadzīmē Nr.P2019 0066 par ekskavatora JUMZ remontu norādījusi pozīciju - rezerves daļas par summu 170 EUR (piezīmes sūknis, sprauslas). Ir pamatotas šaubas attiecībā uz minētajā pavadzīmē norādītajām summām.

[5.9] Tiesa nav vērtējusi /pers. N/ sniegto atbildi par universālai pašgājējmašīnai veiktā remonta garantiju un garantijas dokumentiem. /pers. N/ nenoliedza 2019.gada 5.decembrī pēc motora iedarbināšanas notikušo, konstatēto, ka elektrības vadi ir pārspiesti, jo remontdarbu rezultātā nežēlīgi iedzīta eļļas bāka kā rezultātā pārspiesti elektrības vadi, kad tika rasts pagaidu risinājums - uz vadu buntes uzmaucot gareniski pārgrieztu gumijas cauruli, to nostiprinot ar plastmasas savilcējiem.

[5.10] Par nepamatotu atzīstams arī pirmās instances tiesas pieņēmums, ka tiesa nekonstatē zaudējumus 10920 EUR apmērā un atzīst, ka prasītājs varēja izvairīties no zaudējumiem 1573 EUR apmērā, līdz ar ko prasība par zaudējumu 12493 EUR piedziņu tika noraidīta.

[6] Atbildētāja /Nosaukums 01/" iesniegusi paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, lūdzot noraidīt prasītāja prasību.

Veicot darbus, atbildētājs vadījās no prasītāja sagatavotā darbu saraksta. Puses mutiski vienojās, ka nav nepieciešama atsevišķu darbu sarakstā norādīto darbu veikšana: elektrības vadu pārvilkšana, ekskavatora sūkņu nomaiņa, strelas divu cilindru remonts un sarkanās kannas metināšana.

2019.gada 6.decembrī, saņemot prasītāja zvanu par konstatētiem trūkumiem, puses vienojās, ka 2019.gada 9.decembrī atbildētājas pārstāvji ieradīsies /Nosaukums 03/". Ierodoties uz vietas, tika konstatēti nelieli trūkumi, kuru novēršana varētu aizņemt līdz astoņām darba stundām. Atbildētājas pārstāvji bija gatavi novērst trūkumus uz vietas, taču prasītājs izturējās agresīvi, neļāva trūkumus novērst, draudēja izsaukt policiju, tāpēc atbildētāja no sevis neatkarīgu iemeslu dēļ trūkumus nevarēja novērst.

Tehniskais vērtētājs /pers. E/ ir veicis kopējo traktortehnikas stāvokļa noteikšanu, kas ir daudz plašāka par remonta darbu sarakstā norādīto.

Prasītājam bija zināms, kāda modeļa magneto atbildētāja uzliks traktortehnikai remonta laikā.

2021.gada 10.jūnija eksperta slēdziens sagatavots pusotru gadu pēc tam, kad tika veikts traktortehnikas remonts, visu šo laiku traktortehnika atradās pie prasītāja, kuram bija iespēja traktortehniku lietot, par ko liecina arī tās vizuālais izskats eksperta slēdzienā ievietotajos fotoattēlos. Tiesas sēdē prasītājs atzina, ka traktortehnika tika izmantota nogrimušas lauku apstrādes tehnikas izvilkšanai. Ja tūkumi, kas norādīti 2021.gada 10.jūnija eksperta slēdzienā būtu bijuši, tie būtu norādīti jau 2019.gada 20.decembra slēdzienā.

Attiecībā par neiegūto peļņu prasītājs nav pierādījis, ne to, ka viņam ir radušies prasības pieteikuma papildinājumos norādītie zaudējumi, ne arī to, ka minētajam ir saistība ar atbildētājas rīcību.

Kopš 2019.gada decembra ir pagājuši jau vairāk kā trīs gadi, traktortehnikas remonts vēl nav veikts, kas norada uz to, ka prasītājs nemaz nevēlas saremontēt un izmantot traktortehniku.

No lietas materiālos esošajiem tehniskā vērtētāja /pers. E/ sagatavotajiem eksperta slēdzieniem redzams, ka traktortehnika ir vairāk kā četrdesmit gadus veca. Šādas tehnikas atlikusī vērtība ir vairākas reizes zemāka kā zaudējumi, kuru piedziņa tiek prasīta no atbildētājas.

[7] Prasītājs /pers.B/iesniedzis paskaidrojumus. Papildus apelācijas sūdzībā norādītajam, paskaidrots sekojošais.

Pēc būtības atbildētāja atzīst faktu, ka 2019.gada oktobra beigās prasītājs kā fiziska persona nodeva atbildētājai remontā traktortehniku.

Pretrunīgas un savstarpēji izslēdzošas ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti atbildētājas iebildumi, norāda, ka atbildētājas paskaidrojumi ir vērtējami kritiski, minētais attiecināms pēc būtības uz jebkuriem atbildētājas paskaidrojumiem kā mēģinājums izvairīties no atbildības par nekvalitatīvi veiktajiem remontdarbiem.

Ievērojot to, ka /pers.L/paskaidrojumā norādīto darbu veids ir neatbilstošs faktiski veiktajiem darbiem (daļa darbu, kas ir veikti, nav norādīti

veikto darbu sarakstā, savukārt daļa darbu, kas nav veikti, ir iekļauti šajā sarakstā), visticamāk paskaidrojums ticis rakstīts jau laikā, kad bija ierosināta tiesvedība un /pers.L/veiktos darbus un darbu veikšanai patērēto laiku norādījis aptuveni.

To, ka ir uzlikts neatbilstošs magneto, prasītājs konstatēja 2019.gada 5.decembrī.

2019.gada 14.novembrī prasītājs bija ieradies /Nosaukums/, kur veica samaksu 165,20 EUR apmērā un parakstīja pavadzīmi, taču pavadzīmē norādītās detaļas - hidrodalītājs (DT-75; MTZ u.c.), kapara gredzeni 20*32*2; magneto BY PD-10 AX prasītājs nesaņēma, jo minētās rezerves daļas bija pasūtījis un saņēmis atbildētājas pārstāvis.

Veicot universālās pašgājējmašīnas priekšējā tilta remontu, atskrūvējot trīs 6 mm skrūves, ar kurām vāks piestiprināts pie kreisās rumbas, viena no šīm skrūvēm tika nolauzta. Veicot remontdarbus, atbildētāja neuzskatīja par nepieciešamu izurbt nolauzto skrūvi, atjaunot vītni un atbilstoši pieskrūvēt vāciņu pie kreisās rumbas.

Traktortehnika pēc veiktā remonta ir jāpārbauda un to, vai remonts ir izdarīts atbilstošā kvalitātē, var pārliecināties, tikai konkrēto tehniku darbinot. Līdz ar to par nepamatotu atzīstams tiesas pieņēmums, ka traktortehnika ir ekspluatēta. Ja universālā traktortehnika nav kvalitatīvi atremontēta, tad to nav iespējams izmantot atbilstoši paredzētajam pielietojumam.

[8] Tā kā spēkā esošais Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pants paredz tiesas iespēju izskatīt civillietu rakstveida procesā, par to laikus informējot lietas dalībniekus un nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai citu procesuālu lūgumu iesniegšanai, atzīstot, ka ir iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu, ka lietā esošo materiālu apjoms ir pietiekošs, lai objektīvi un vispusīgi izskatītu lietu, lieta zemākās instances tiesā ir skatīta mutvārdu procesā, apelācijas instances tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Tiesa, iepazinusies ar lietas materiāliem, izvērtējusi pierādījumus lietā, uzskata, ka prasība tās pārsūdzētajā daļā nav pamatota, nav pierādīta un ir noraidāma.

[10] Civilprocesa likuma 203.panta otrā daļa noteic, ka gadījumā, ja spriedums pārsūdzēts kādā daļā, tā nepārsūdzētajā daļā spriedums stājas spēkā, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai. Tā kā puses nav pārsūdzējušas Vidzemes rajona tiesas spriedumu daļā, ar kuru tiesa nospriedusi piedzīt no /Nosaukums 01/" /pers. B/ labā zaudējumus 193,60 EUR, spriedums šajā daļā stājies spēkā un tiesa apelācijas kārtībā šo prasījumu neskata. Līdz ar to ir spēkā stājies arī spriedums daļā, kas noteic prasītāja tiesības saņemt likumiskos sešus procentus no šīs summas līdz sprieduma izpildei.

[11] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ka tad, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Vidzemes apgabaltiesa pievienojas Vidzemes rajona tiesas spriedumā ietvertajam pamatojumam. Zemākās instances tiesa pareizi izspriedusi pušu strīdu, pareizi konstatējot un novērtējot lietas faktiskos apstākļus un pareizi piemērojot konstatētās tiesiskās attiecības regulējošās tiesību normas, tās pareizi tulkojot. Tiesa spriedumā sniegusi pietiekamu pamatojumu strīda risinājumam.

Tiesa apelācijas kārtībā izskata lietu tādās robežās, kādās celta prasība (Civilprocesa likuma 192.pants), kādās celto prasību izskatījusi zemākās instances tiesa un tādā apjomā, kā lūgts apelācijas sūdzībā (Civilprocesa likuma 426.pants).

Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamats atšķirīga nolēmuma taisīšanai lietā.

[12] Nav strīda par zemākās instances tiesas konstatēto faktu, ka prasītājs un atbildētāja 2019.gada oktobra beigās vienojās, ka atbildētāja veiks prasītājam piederošā universālās pašgājējmašīnas EO 2621A, reģistrācijas numurs/reģistrācijas numurs/ remontu.

Nav strīda par tiesas konstatēto, ka puses vienojās par traktortehnikas remonta darbiem - prasītāja norādītie un atbildētājas veiktie darbi faktiski atbilst traktortehnikai nepieciešamo remontdarbu sarakstam, nosakot traktortehnikas veikto remonta apjomu: 1) priekšējā tilta remontu: a) nomainot asi priekšējā tiltā; b) ieliekot bukses pusasīs (abās kājās); c) nomainot bukses stūres kronšteinam; d) nomainot bojāto pusasi pret jaunu pusasi; e) uzliekot divas jaunas riepas; f) samainot bukses četriem stūres pirkstiem; 2) motora remontu: a) novēršot kloķvārpstas aksiālo kustību (slīd sajūgs); b) nomainot veco sajūgu un korpusu gultnim; c) novērtējot izspiedējgultni un sajūga ķepiņas; d) veicot motora iedarbināšanas dzinēja remontu (nevar iedarbināt); e) nomainot bojāto gaisa filtru; f) nomainot gaisa kolektoru pie motora; g) nomainot eļļu motoram; 3) hidraulikas remontu: a) nomainot jaunu dalītāju četru pozīciju kabīnes priekšā; b) sametinot hidraulikas eļļas tvertni (sānos ieplīsusi, tek eļļa); c) ieliekot jaunas 50 mm tapas un bukses strelas savienojumam; 4) elektrības remontu: a) kabīnes instrumenta paneli zem mērinstrumentiem; b) saremontējot apgaismojuma gaismas - no paneļa uz aizmuguri aizvelkot jaunus vadus; 5) izurbjot cauri pusrāmim 16 mm, lai var cauri izlikt cietās skrūves. Nav strīda, ka kopā par remontu prasītājs samaksājis 5011,66 EUR, no tiem par 157 remonta darba stundām 3799,40 EUR, ko, uzskatot remontu par nekvalitatīvu, sliktu, kā zaudējumus atmaksāt līdz prasītājs.

Zemākās instances tiesa pamatoti konstatēja un par to nav strīda, ka starp prasītāju un atbildētāju tika nodibinātas saistību tiesiskās attiecības, ka puses noslēdza tiesisku darījumu, kas apspriežams pēc Civillikuma normām par uzņēmuma līgumu.

[13] Apelācijas sūdzībā izteikti iebildumi, ka tiesa nepareizi novērtējusi traktortehnikas piederību, ka tās īpašnieks ir fiziska persona, nevis zemnieku saimniecība.

Zemākās instances tiesa pamatoti norādījusi uz likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" regulējumu. Likuma 10.pants noteic, ka zemnieka saimniecības mantu veido zemnieka saimniecības īpašnieka manta.

Tiesa pievienojas zemākās instances tiesas konstatētajam un secinātajam, ka jautājumā par traktortehnikas remontu nav piemērojamas Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas, jo strīdus uzņēmuma līgumu noslēgusi prasītāja zemnieku saimniecība, ņemot vērā, ka samaksu par remontu veikusi zemnieku saimniecība /Nosaukums 03/", ka traktortehnika izmantota zemnieku saimniecības saimnieciskās darbības nodrošināšanai, ka arī zaudējumu piedziņas prasījums par negūto peļņu, neapstrādājot laukus, saistīts ar zemnieku saimniecības darbības nodrošināšanu un zemnieku saimniecības darbības rezultātā negūto peļņu, arī prasīto zaudējumu 1573 EUR veido zemnieku saimniecības maksājums /Nosaukums/

Tiesai nav šaubu, ka traktortehnika, kas reģistrēta uz prasītāja vārda, ir nodota un tiek izmantota zemnieku saimniecības darbības nodrošināšanai, kamdēļ strīdus darījums, ar kuru puses vienojušās par šīs tehnikas remontu, noslēgts zemnieku saimniecības, nevis fiziskās personas, darbības nodrošināšanai.

[14] Ņemot vērā likumā noteikto prasītāja pienākumu pierādīt savu prasību (Civilprocesa likuma 93.pants), ņemot vērā, ka tiesneši nav

speciālisti transporta uzbūves un remonta, šajā gadījumā četrdesmit gadus vecas traktortehnikas sarežģītu detaļu un mezglu darbības un remonta jautājumos, vienas puses skaidrojumu par remonta kvalitāti un tā ietekmi uz traktortehnikas darbību, ja tam nepiekrīt pretējā puse, tiesa nevar atzīt par vispārzināmu un pierādītu faktu.

Tiesa piekrīt zemākās instances tiesas veiktajai faktu konstatācijai, pierādījumu pārbaudei, tiesas izvēlētajai metodei prasības pamatotības pārbaudē, respektīvi, vispirms izvērtējot, vai tehniskā vērtētāja - speciālista /pers. E/, kura zināšanu atbilstībai, lai izdarītu zemākās instances tiesas vērtētos secinājumus, puses nav iebildušas, slēdzienā (1.sēj.28.lpp.) norādītie darbi, kas jāveic, lai saremontētu traktortehniku, atbilst tiem darbiem, kurus puses pielīgušas un prasītājs apmaksājis, pēc tam vērtējot pierādījumus, kas pierāda to veikšanu vai neveikšanu, respektīvi, līguma izpildi, un pierāda sniegtā pakalpojuma kvalitātes cēlonisko sakaru ar prasīto zaudējumu apmēru.

[15] Civillikuma 2217.panta otrā daļa paredz, ka gadījumā, ja pasūtījums ir izpildīts slikti, uzņēmējam jāatlīdzina pasūtītājam nodarītie zaudējumi.

Zaudējumu (Civillikuma 1779.pants) atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojuma darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (*skat. K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006. 209.lpp.*). Zaudējumu priekšnosacījumu esība jāpierāda prasītājam (Civilprocesa likuma 93.pants).

[16] Tiesa piekrīt zemākās instances tiesas atzītajam, ka prasītājs nav pierādījis tādu uzņēmēja nekvalitatīvi veiktu darbu esību, kas būtu cēloniskā sakarā ar zaudējumiem, ko veido samaksa par veikto darbu.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka starp pusēm bija vienošanās par veicamo darbu apjomu jeb mērķiem, kas ir sasniedzami, bet sniegtais pakalpojums atzīstams par neatbilstošu līguma noteikumiem, jo nekvalitatīvu remontdarbu un tehniskā stāvokļa dēļ traktors nevar iziet tehnisko apskati, nav ekspluatējams.

Lai gan prasītājs norādījis, ka transportlīdzeklim nav iespējams iziet tehnisko apskati, nav norādīts un pierādīts, ka vispār un tieši kādu trūkumu dēļ to nav iespējams iziet. Pretrunā ar lietā noskaidroto faktu ir apgalvojums, ka traktortehnika nav ekspluatējama, tam nav iesniegti pierādījumi, tas nav secināms arī no lietā iesniegtā speciālista atzinuma.

[17] Tiesa pievienojas zemākās instances tiesas argumentiem jautājumā par pierādījumu vērtēšanu un to trūkumu konstatāciju traktortehnikas remontā, ko norādījis prasītājs, ko konstatējis speciālists, kas faktiski ir vienīgais pierādījums traktora tehniskajam stāvoklim pēc remonta.

Par apelācijas sūdzībā minētajiem iebildumiem tiesa norāda sekojošo.

[17.1] Prasītājs norādījis uz faktu, ka palaišanas motoram magneto ir uzstādīts ar neatbilstošas konstrukcijas augstsprieguma vada izeju, ar neatbilstošu vadu izejas novietojumu, ir traucēta sazobes sviras ieslēgšana.

Arī speciālists /pers. E/ norādījis, ka jānomaina magneto uz atbilstošu konkrētajam modelim. Papildus zemākās instances tiesas argumentiem, apelācijas instance norāda, ka prasītājs nelūdz segt magneto izmaksas, tikai tā nomaiņas izmaksas, taču lietā nav aprēķina un nav pierādījumu tam, cik izmaksājusi magneto nomaiņa, tātad, kādi zaudējumi radušies. Nav arī pierādījumu tam, ka konkrētā magneto uzstādīšana būtu iemesls tam, ka traktortehnika nav lietojama un ka tā nevar iziet tehnisko skati. Turklāt laikā pēc strīdus remonta izdarīšanas prasītājs nav uzstādījis citu magneto modeli, kas būtu pamats zaudējumu aprēķināšanai par nederīgi uzstādīto modeli.

[17.2] Prasītājs apelācijas sūdzībā norādījis, ka nepareizi samontēts hidrauliskās sistēmas dalītāja kronšteins, un hidrauliskās sistēmas dalītājs pie kronšteina kā rezultātā nedarbojas hidrauliskā sistēma.

Arī šajā jautājumā tiesa pievienojas zemākās instances tiesas argumentiem, atzīstot, ka lietā nav pierādījumu, kas liecina par to, ka traktortehnikas darbībai traucē un tās tehnisko apskati nav iespējams iziet šo speciālista atzinumā konstatēto trūkumu dēļ.

[17.3] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka atbildētāja neveica universālās pašgājējmašīnas elektriskās sistēmas pārbaudi un nepieciešamo remontu.

Tiesa pievienojas zemākās instances tiesas secinātajam, ka par šādu darbu puses vispār nebija vienojušās, turklāt arī apmaksāto darbu sarakstā šāds darbs nav iekļauts, tātad par to nav samaksāts.

[17.4] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka eļļas noplūde - eļļas notecējums caur sajūga korpusa apakšējo urbumu (kas liecina par kloķvārpstas nekvalitatīvu blīvējumu) ir neapšaubāmi konstatēts, tad ir pamats atzīt, ka eļļas noplūdes iemesls ir atbildētājas neatbilstoši veiktais traktora remonts.

Tiesa pievienojas zemākās instances tiesas argumentiem šajā jautājumā - trūkums konstatēts pusotru gadu pēc remonta, nav pierādījumu, ka puses būtu vienojušās par degvielas augstspiediena sūkņa remontu, ka tas vispār veikts un apmaksāts, nav pierādījumu, kā konstatētais trūkums var ietekmēt traktortehnikas lietošanu.

Apelācijas sūdzībā pats prasītājs norādījis uz vairākiem apsvērumiem, kas varētu izraisīt eļļas noplūdi caur sajūga korpusa apakšējo urbumu, nekonstatējot un nepierādot konkrētu cēloni.

[18] Nav nozīmes citiem apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem - par universālai pašgājējmašīnai veiktā remonta garantiju un garantijas dokumentiem, par apstākļiem, kā tika remontēti un novērsti trūkumi ārējā apgaismojuma remontā, jo norādītie apstākļi nav saistīti ar prasīto zaudējumu apmēru vai norādīto zaudējumu rašanās apstākļiem.

[19] Neesot konstatētiem priekšnosacījumiem zaudējumu 3605,80 EUR apmērā piedziņai, prasība šajā daļā ir pamatoti noraidīta.

[20] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka prasītājs nevarēja izvairīties no zaudējumiem 1573 EUR apmērā. Minētā ir summa, ko prasītāja /Nosaukums 03/ pamatojoties uz 2020.gada 28.decembra rēķinu samaksājusi /Nosaukums/ par pakalpojumu aizsērējušās meliorācijas sistēmas labošanā, novadgrāvju un ūdens ugunsdzēsības krātuvju attīrīšanā no sanesumiem (1.sēj.100.-101.lpp.).

Šajā prasības par zaudējumu piedziņu daļā apelācijas instances tiesa pievienojas zemākās instances tiesas argumentiem, noraidot prasību, jo pakalpojums saņemts vairāk kā gadu pēc remontdarbu veikšanas, ja atzītos un tiesas konstatētos remonta trūkumus uzņēmējai būtu iespējams savlaicīgi novērst, no zaudējumiem būtu iespējams izvairīties. Papildus tiesa norāda, ka lietā arī nav pierādījumu, ka atbildētājas atzīto un zemākās instances tiesas konstatēto trūkumu novēršana dotu prasītāja vēlamo rezultātu - traktortehnika pēc gada ekspluatācijas vispār būtu izmantojama norādīto darbu izpildē.

[21] Apelācijas sūdzībā izteikti iebildumi zemākās instances tiesas secinātajam, ka prasība arī daļā par zaudējumu - negūtās peļņas 10920 EUR piedziņu nav apmierināma, jo zaudējumi nav konstatējama, nenorādot konkrētus apsvērumus, kas būtu jāņem vērā apelācijas instances tiesai, pārvērtējot zemākās instances tiesas secināto.

Civillikuma 1772.pants noteic, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums. Apelācijas instances tiesa pievienojas zemākās instances tiesas argumentiem jautājumā par negūtās peļņas jeb sagaidāmās peļņas atrāvuma (Civillikuma 1772.pants) prasījuma noraidīšanu, secinot, ka prasītājs nav pierādījis līdz tiesisku pierādījumu paticamības pakāpei, ka šāds pametums cēlies, tieši vai netieši (1773.pants), piekrītot, ka prasītāja aprēķinos atrautā peļņa pamatota tikai ar varbūtībām un iespējamībām, nav pierādīts, ka reāli pastāv peļņas atrāvums, piemēram, izmantojot šo traktortehniku iepriekš, norādītie darbi veikti un norādītā peļņa gūta, veicot ekonomiskus aprēķinus, ņemot vērā izdevumus un tirgus faktorus, pierādot plānotās saimnieciskās darbības un to rezultātā gūstamās peļņas ticamību. Turklāt, neesot konstatētam apgalvojumam, ka traktortehnika nav izmantojama, ka tā nedarbojas atbildētāja prettiesiskas rīcības dēļ, veicot nekvalitatīvu remontu, nav iespējams konstatēt arī pārējos zaudējumu piedziņas priekšnosacījumus.

[22] Zemākās instances tiesa pamatoti un pareizi veikusi tiesāšanās izdevumu sadali un piedziņu no pusēm, par labu prasītājam piedzenot tiesāšanās izdevumus 95,57 EUR, bet neatlīdzinot atbildētājas ar lietas vešanu saistītos izdevumus, jo prasība apmierināta daļēji.

Tiesa arī pareizi sadalījusi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmēru, ņemot vērā apmierinātās un noraidītās prasības daļas proporcionālo attiecību, no prasītāja par labu valstij piedzenot 26,41 EUR, no atbildētājas par labu valstij piedzenot 0,32 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-192., 432., 434.panta, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. B/ prasību pret /Nosaukums 01/" par zaudējumu 16098,80 EUR piedziņu.

Piedzīt no /Nosaukums 01/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 95,57 EUR, ieskaitot /banka/" kontā /konta numurs/.

Noteikt /pers. B/ tiesības saņemt no /Nosaukums 01/" likumiskos 6% procentus gadā no 95,57 EUR līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 26,41 EUR, samaksu veicot, norādīt saņēmēju: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, konta Nr./konta numurs/, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, norādot datus personas vai lietas identificēšanai.

Piedzīt no /Nosaukums 01/" par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,32 EUR, samaksu veicot, norādīt saņēmēju: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, konta Nr./konta numurs/, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, norādot datus personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā minētajos gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma.

Tiesnese referente Z.Cera

Tiesnese I.Pinne

Tiesnesis A.Bukavs